

Farkas Emőd¹

Pohárköszöntő a Berde-serleggel

Főtisztelendő és főtiszteletű püspök urak!

Nagytiszteletű hölgyek és urak, nagyra becsült világi méltóságok! Tisztelt meghívottak, kedves barátaink!

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy békés, boldog új évet kívánjak!

Tavaly ugyanebben a teremben, ugyanennek az ünnepnek a kapcsán, talán a legelső főgondnoki megnyilatkozásomat jelentő köszöntő alkalmával elmondtam, hogy az irodámban, ahol dolgozom, az asztalom felett ott van Körösfői-Kriesch Aladár vallásszabadság kihirdetéséről készült festményének másolata. Honnan is indíthatnám az idei köszöntőt máshonnan, mint ugyanettől a képtől, amit a püspök úrtól kaptam ajándékba, melyen Dávid Ferenc felemelt kézzel hirdeti mindazt, ami unitárius mivoltomra emlékeztet, s ami számomra unitárius vallásunk fontos érdemét jelenti: a gondolkodás és az útkeresés szabadságát, és a türelmet, azaz minden ember megbecsülését, tiszteletét vallásos világnézetétől függetlenül. A tavalyi köszöntőnek a párizsi terrorcselekmények adtak szomorú hátteret. És mi minden történt azóta, az elmúlt 2015. évben, amivel kapcsolatban a vallási türelem eszünkbe juthat, amiről a vallásszabadság ünnepén szólni lehet!

Kedves barátaim, konstatálnunk kell, hogy a vallásszabadságról szóló országgyűlési határozat szelleme semmivel sem kevésbé aktuális, mint közel négy és fél évszázaddal ezelőtt! És miközben egy pillanatig sem szabad megengednünk, hogy a magasztos elvek csorbuljanak, hogy a felismert és kinyilvánított igazságok ereje tompuljon, azt is látnunk kell – és a napi híreket olvasva magamon is személyesen tapasztalom, észlelem – hogy nem mindig egyszerű feladat

¹ A köszöntőbeszéd elhangzott 2016. január 13-án, a vallásszabadság napján, Kolozsváron.

türelmesnek maradni. Mert a történelemnek egyáltalán nem lett vége, óriási ke-reke lassan újra forgásba lendül, és nehezen megválaszolható, mégis megkerül-hetetlen kérdésekkel szembesít. Miként értelmezzük azt, amikor ma sokan a to-lerancia eszméjét tűzik zászlajukra, közben pedig szem elől tévesztik saját gyökereiket? Eljuthatunk-e odáig, hogy a mások iránti türelmet összetévesztjük az önfeladással? Lehetünk-e toleránsak az intoleranciával szemben, türelmesek a türelmetlenséggel szemben?

Ilyen és ehhez hasonló kérdések zakatoltak elő most is, amikor a megemlé-kezés hangjait keresgéltem, hogy a hagyományainkhoz híven, főgondnoki minő-ségemben méltóképpen szólhassak a vallásszabadság ünnepén. Mi, unitáriusok büszkék vagyunk arra, hogy egyházunk születése összekapcsolódik a vallássza-badság és a tolerancia, vagy még szebben, a türelem eszméjével. Az eszme, így hisszük, örökérvényű, azt nem ingathatja meg a napi politika.

És miközben az említett nyugtalanító kérdésekre próbáltam a magam szá-mára unitárius hitemmel összeegyeztethető, de a mindennapok realitásainak is megfelelő, vagyis megint csak az unitárius gondolkodásommal összeegyeztethető választ találni, hirtelen eszembe jutott az a bibliai vers a Máté evangéliumából, amit sokszor az unitárius címerünkkel hozunk összefüggésbe: „Ímé, én elbocsát-lak titeket, mint juhokat a farkasok közé; legyetek azért okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok.” És valóban, mintha sokan elfelejtenék, hogy ma is a sokat hangoztatott, galamblelkű, szelíd türelem mellé óriási szükség van arra is, hogy okosak is legyünk, hogy tisztán láthassuk, honnan indultunk el és hová ju-tottunk, hogy milyen kincseket hozunk magunkkal, mik a fel nem adható érté-keink. Hogy fontos a türelem és a mások elfogadása, de ez sohasem jelentheti azt, hogy dőréen lemondunk mindarról, amit az előttünk járók örökségként re-ánk hagytak.

A vallásszabadság ünnepén erre szeretnék most titeket is buzdítani, ked-ves testvéreim. Hogy legyetek szelídek és türelmesek, de ugyanakkor legyetek okosak is, hogy biztos talajon állhassatok, hogy ezt a türelmet, amit örököltünk, amit ma ünneplünk, legyen, akinek tovább örökíteni.

Isten áldjon meg mindnyájunkat, és vezessen a békesség útján!